

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ КРАЇН У СВІТОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВИЙ ПРОСТІР

**Матеріали XI Міжнародної
науково-практичної конференції**

13 грудня 2024 року

Київ 2024

Особливості інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції, 13 грудня 2024 р. / За заг. ред. д.е.н., професора Калініної С.П. — Київ: МДУ, 2024. — 132 с.

Конференція присвячена проблемам активізації процесу інтеграції країн у світовий економічний та політико-правовий простір. В роботі конференції приймають участь науковці, викладачі, фахівці-практики, здобувачі вищої освіти.

Основні напрями роботи конференції:

- Безпекова складова соціально-економічного розвитку країн світу;
- Розвиток інтеграційних процесів в умовах військово-політичного конфлікту;
- Розвиток міжнародних фінансово-кредитних та валютних відносин в умовах глобалізації;
- Інноваційно-інвестиційна діяльність країн світу;
- Забезпечення конкурентоспроможності національних економік;
- Проблеми забезпечення сталого розвитку;
- Особливості повоєнного відновлення економіки України.

Організаційний комітет конференції ставить перед собою такі задачі:

1. Обмін практичними і теоретичними напрацюваннями учасників конференції у сфері вивчення особливостей інтеграції країн у систему світогосподарських зв'язків;
2. Розробка напрямів розвитку міжнародних економічних відносин країн світу.

Context of Digitalisation of Business Processes. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10, no. 1. P. 237–246. DOI: 10.30525/2256-0742/2024-10-1-237-246.

2.Harahulia A., Suslov V., Horovoy O. Management of Economic Security of Enterprises in the Context of Digital Transformation. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2023. Vol. 9, no. 5. P. 87–93. DOI: 10.30525/2256-0742/2023-9-5-87-93.

3.International Business Machines (IBM) and Ponemon Institute. Cost of a Data Breach Report. 2024. 46 p. URL: <https://www.ibm.com/reports/data-breach> (дата звернення: 11.11.2024)

4.International Monetary Fund. Global Financial Stability Report by IMF. 2024. 104 p. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR/Issues/2024/10/22/global-financial-stability-report-october-2024> (дата звернення: 10.11.2024)

5.Kalinin O., Gonchar V., Abliazova N., Filipishyna L. et al. Enhancing Economic Security through Digital Transformation in Investment Processes: Theoretical Perspectives and Methodological Approaches Integrating Environmental Sustainability. *Natural and Engineering Sciences*. 2024. Vol. 9, no. 1. P. 26–45. DOI: 10.28978/nesciences.1469858.

6.Samoilenko Y., Britchenko I., Levchenko I., Lošonczi P. et al. Economic Security of the Enterprise Within the Conditions of Digital Transformation. *Financial Engineering*. 2023. Vol. 1. P. 57–67. DOI: 10.37394/232032.2023.1.5.

ПЕТРИК І. В.,

доктор філософії в галузі соціальних та поведінкових наук,
доцент кафедри раціонального природокористування та охорони
навколишнього середовища,

Мариупольський державний університет

СЕРДЮК С.А.,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
спеціальності «Екологія»,

Мариупольський державний університет

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА КРАЇН: МЕТОДИЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ

Питання безпеки, зокрема екологічної, є квітесенцією сучасної теорії сталого розвитку як на національному рівні, так і на глобальному. Саме тому вкрай актуальним є питання щодо визначення рівня екологічної безпеки, розробці та впровадженні заходів щодо її досягнення. В науковій літературі не існує загальноновживаних підходів щодо визначення рівня екологічної безпеки країн, що свідчить про необхідність розширення наукового пошуку.

На нашу думку, оцінка та визначення рівня екологічної безпеки повинна ґрунтуватись на показниках, які є загально розповсюдженими у статистиці багатьох країн світу, що дозволить не лише визначити рівень безпеки, а й проводити порівняльний аналіз між країнами (регіонами). Шляхом аналізу статистичних баз даних до показників оцінки екологічної безпеки було віднесено

наступні показники: індекс якості атмосфери, індекс кліматичних змін, індекс екологічної ефективності. Пропонуємо дослідити кожен із показників та надати йому відповідну характеристику.

Таблиця 1

Індекси оцінки екологічної безпеки країн

Індекс	Характеристика
Індекс якості атмосфери Air Quality Index (AQI)	Індекс якості повітря (AQI), також відомий як індекс забруднення повітря (API) або стандартний індекс забруднення (PSI), це показник, який використовується для інформування населення про якість повітря. AQI допомагають громадам зрозуміти потенційний вплив поточних умов якості повітря на здоров'я та вжити необхідних запобіжних заходів. AQI може надати людям можливість приймати обґрунтовані рішення про те, як захистити своє здоров'я, наприклад, обмежити діяльність на свіжому повітрі. Отже, країни та інші регулюючі органи розробляють власні AQI, щоб відобразити їхні конкретні стандарти якості повітря та рекомендації щодо охорони здоров'я.
Індекс кліматичних змін Climate Change Performance Index (CCPI)	Індекс ефективності зміни клімату (CCPI) є інструментом, який забезпечує прозорість національної та міжнародної кліматичної політики. CCPI використовує стандартизовану систему для порівняння кліматичних показників 63 країн та ЄС, на які разом припадає понад 90% глобальних викидів парникових газів. Ефективність пом'якшення клімату оцінюється за чотирма категоріями: викиди парникових газів, альтернативна енергетика, використання енергії та кліматична політика.
Індекс екологічної ефективності Environmental Performance Index (EPI)	Це метод кількісної оцінки та порівняльного аналізу показників екологічної політики держав світу. EPI ранжує країни за результативністю в декількох категоріях, які об'єднуються в дві групи: життєздатність екосистеми і екологічне здоров'я

*сформовано авторами з використанням [1; 2; 3]

Отже, використовуючи зазначені індекси, пропонуємо визначити рівень екологічної безпеки країн, що є актуальним в умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів, зокрема для України. Методика оцінки рівня екологічної безпеки країни передбачає наступний алгоритм дій: по-перше, збір вихідних даних та їх аналітичне обґрунтування; по-друге, розробка математичного апарату для показників; по-третє, визначення рівня показника за відповідною градацією. Відповідно визначеному переліку, для інтегрального індикатора та індексів введено позначення.

Таблиця 2

Індикатор на індекси оцінки екологічної безпеки країн

Інтегральний Індикатор	Позначення Індикатора	Індекс	Позначення індексу
Індикатор оцінки екологічної безпеки	I_{ECS}	Індекс якості атмосфери	I_{AQ}
		Індекс ефективності зміни клімату	I_{CCP}
		Індекс екологічної ефективності	I_{EP}

Індекси (I_g) пропонується розраховувати як співвідношення статистичних даних по країні і країні-члену, яка має серед них максимальне значення.

Інтегральний індикатор (I_{ECS}) запропоновано розраховувати як середнє геометричне значення за формулою:

$$I_{ECS} = \sqrt[k]{I_{g1} * I_{gk}} \quad (1)$$

де k – кількість індексів у інтегральному індикаторі ($k = 3$).

Пропонується визначити рівень екологічної безпеки країни на основі п'яти градацій, які встановлено експертним методом:

$0 \leq I_{ECS} < 0.2$ – незадовільний рівень;

$0.2 \leq I_{ECS} < 0.4$ – низький рівень;

$0.4 \leq I_{ECS} < 0.6$ – задовільний рівень;

$0.6 \leq I_{ECS} < 0.8$ – достатній рівень;

$0.8 \leq I_{ECS} \leq 1.0$ – високий рівень.

Отже, досягнення екологічної безпеки є важливим завданням для всіх країн світу в контексті забезпечення стійкого розвитку для теперішніх та майбутніх поколінь. Не дивлячись та актуальність даної теми, в науковій літературі відсутні методичні підходи щодо оцінки рівня екологічної безпеки. Ми пропонуємо оцінювати рівень екологічної безпеки з використанням відповідних індексів, які дозволять не лише ранжувати країни за рівнем безпеки, а і розробляти дієві заходи щодо збереження екосистем.

Список використаних джерел:

1. Numbeo. URL: <https://www.numbeo.com/common/>
2. Climate change performance index. URL: <https://ccpi.org>
3. Envirommental Performance Index. URL: <https://epi.yale.edu/>

ЮДІЧЕВА О. П.,

кандидат технічних наук, доцент,

професор кафедри товарознавства

та комерційної діяльності в будівництві,

Київський національний університет будівництва і архітектури

ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА: БАГАТОВИМІРНІСТЬ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

На багатовимірному характері поняття «продовольча безпека», яке б включало в себе не лише харчові, а й культурні аспекти, було наголошено під час Всесвітнього продовольчого саміту (1996 р.). А вже в 2001 р. FAO оприлюднило таке визначення: «Продовольча безпека існує, коли всі люди в будь-який час мають фізичний (і соціальний) та економічний доступ до достатньої кількості безпечної та поживної їжі, яка відповідає їхнім дієтичним потребам і харчовим перевагам для активного та здорового життя» [1].

Це визначення містить чотири важливі виміри або «основи», які є центральними для концепції продовольчої безпеки:

а) наявність їжі (Food Availability). Визначається станом виробництва харчових продуктів, рівнем запасів (тим, що зберігаються на складах торговельних підприємств, є державним резервом, а також запасами домогосподарств у певному регіоні) і станом торгівлі (харчові продукти, що ввозяться (і вивозяться) на територію країни через ринкові механізми).